

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Костопільського районного суду Рівненської області

26.04.2024

м. Рівне, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 26.04.2024 групою НПМ здійснено відвідування Костопільського районного суду Рівненської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович – представник Уповноваженого у Рівненській області;

Черняк Артем Сергійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Українець Тетяна Володимирівна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна – представник громадської організації.

Загальна інформація.

Керівник апарату суду, Іванова Наталія Валентинівна.

Суд знаходиться за адресою: вулиця Коперніка, 14 а, місто Костопіль, Рівненської області, 35000.

Костопільський районний суд Рівненської області – є районним судом загальної юрисдикції.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» основним завданням суду є здійснення правосуддя на засадах верховенства права, забезпечення кожного права на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Суд розташований у двоповерховій будівлі, яка побудована у 1977 році (фото 1).

В будівлі суду облаштовано два входи – головний (центральний) та службовий (конвойний).

Перед входом до будівлі суду наявна кнопка виклику працівника суду (фото 2).

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Костопільський районний суд Рівненської області є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним законом. Суд

розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судового процесу, процесуальними зразками документів, розкладом засідань суду, тощо (фото 3).

Відповідно до оприлюдненої інформації, на офіційному веб-сайті суду забезпечуються доступ учасників процесу до електронного суду.

За наданою інформацією адміністрації суду, правосуддя здійснює 3 судді (1 суддя тимчасово без повноважень), штатна чисельність апарату суду – 24 особи.

Для здійснення правосуддя в суді облаштовано чотири зали судових засідань, одна з них для розгляду кримінальних справ (зала № 1), розміщена на першому поверсі.

В залі № 1 встановлено загородження із захисного скла для розміщення підсудних у залі суду (2-х модульне), що відповідає міжнародним стандартам (фото 4).

Всі приміщення залів суду обладнано технічними засобами фіксування кримінального провадження та для слухання справ у закритому режимі.

Під час візиту встановлено, що обвинувачені, підсудні (засуджені) в суді не перебували.

Кількість заявок суду на конвоювання ув'язнених/засуджених (в середньому): 2/тиждень, 8/місяць.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ було здійснено 27.01.2022.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ виявлено порушення прав утримуваних осіб:

- на захист;
- на гідні умови тримання;
- на рівний доступ до правосуддя;
- на життя і здоров'я, честь та гідність, недоторканість та безпеку;
- на безпечне розміщення доставлених осіб і фізичне дистанціювання;
- на розгляд справи упродовж розумного строку.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ вносилися такі рекомендації:

опрацювати питання щодо проведення робіт з реконструкції будівлі та обладнання приміщень суду відповідно до вимог ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», зокрема облаштування приміщення для підсудних (засуджених), кімнатою для роботи адвоката з підсудним (засудженим) та створення необхідних умов для забезпечення вільного доступу до приміщень суду маломобільних груп населення;

провести технічне переоснащення приміщень залів суду розташованих на першому поверсі Суду з урахуванням потреб маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення»;

обладнати санітарний вузол для осіб з інвалідністю відповідно до ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»;

передбачити у залах судових засідань не менше 5% місць для осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних;

вжити інших заходів з метою недопущення порушення прав осіб, які перебувають у Костопільському районному суді Рівненської області.

На виконання наданих рекомендацій керівництвом суду проведено певну роботу з усунення виявлених недоліків, а саме: було направлено листи від 13.06.2023 № 01-02/108/23 та 02.08.2023 № 01-23/125/23 до голови Державної судової адміністрації України, начальника Територіального управління Державної судової адміністрації України в Рівненській області та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з проханням посприяти у модернізації та переплануванні Костопільського районного суду Рівненської області відповідно до державних будівельних норм з метою недопущення порушень вимог ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

1. Під час відвідування приміщень суду встановлено факт порушення вимог п. 6.5.2. ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (далі – ДБН В.2.2-26:2010), де визначено, що кількість камер для підсудних (засуджених) слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Беручи до уваги викладене, в зазначеному суді, де розташована одна зала судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано три камери. Натомість в суді відсутні окремо обладнані камери, а наявні дві металеві шафи, які опломбовані та не використовуються (фото 5-6).

Також слід зазначити, що в п. 6.5.2. ДБН В.2.2-26:2010 передбачено, що площа кожної камери для підсудних (засуджених) повинна бути не менше ніж 4,0 м².

Таким чином, в суді не забезпечені належні умови тримання обвинувачених, підсудних (засуджених) відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Порушення права на рівний доступ до правосуддя (стаття 21, 55 Конституції України, стаття 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України № 1767-VI від 16.12.2009)

2. Всупереч вимогам п. 4.2. ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» (далі – ДБН В.2.2-40:2018), в суді не забезпечується фізична можливість та зручність пересування маломобільних груп населення прилеглою територією, всередині приміщення суду та їхня фізична безпека.

Зокрема, при вході до приміщення суду наявний пандус, однак кут його нахилу надто різкий, що не дає можливості особам, які пересуваються на кріслах колісних, самотійно виїхати на майданчик, де розміщені входні двері до суду (фото № 7).

Відповідно до пункту 5.3.1 ДБН В.2.2-40:2018 уклон зовнішніх пандусів на шляхах руху і біля входу до будівлі повинен бути не більше ніж 8 %, а максимальна висота одного підйому пандусу не повинна перевищувати 0,8 м.

Також, всупереч вимогам пункту 5.3.2 ДБН В.2.2-40:2018 зовнішній пандус не має двобічної огорожі з поручнями.

Порушення права на забезпечення безпеки у суді.

3. Тимчасове укриття в суді не облаштовано, що є порушенням Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579. Найближче укриття знаходиться по вул. Данила Галицького, буд. 10 та вул. Коперніка, буд. 43.

4. Відповідно до інформації, отриманої під час відвідування, у суді відсутні працівники, які пройшли навчання з надання домедичної допомоги, отримали сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання такого виду допомоги.

5. Всупереч вимогам пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 у суді не обладнано бокс чи огороженої стоянки для

спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу для заїзду автотранспорту варті та посадки (висадки) затриманих осіб.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Рівненській області:

1.1. опрацювати питання щодо проведення робіт з реконструкції будівлі та обладнання приміщень суду відповідно до вимог ДБН В.2.2-26:2010 та ДБН 2.2-40:2018, зокрема обладнати камери для підсудних (засуджених), приміщення для конвою та забезпечити необхідні умови для вільного доступу до приміщень суду маломобільних груп населення;

1.2. облаштувати в суді укриття відповідно до вимог законодавства у сфері цивільного захисту населення;

1.3. обладнати бокс чи огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті для заїзду автотранспорту варті та посадки (висадки) затриманих осіб.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв**

Артем ЧЕРНЯК

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

фото 7

